

Prenumerata.

We LWOWIE:
rocznie 14 zł. 40 ct.
kwartalnie 3 zł. 60 ct.
miesięcznie 1 zł. 20 ct.
półmiesięcznie 60 ct.
za odnośnienie do domu
miesięcznie 20 ct.
NA PROWINCJI:
rocznie 19 zł. 20 ct. pół-
rocznie 9 zł. 60 ct. kwar-
talnie 4 zł. 50 ct. mie-
sięcznie 1 zł. 60 ct. za
pół miesiąca 80 ct.
ZA GRANICĄ:
Opłaca się miesięcznie
1 zł. do cen miejscow-
nych.
Prenumeratę przy-
jmuje się tylko od 1.
i 15. każdego miesiąca.
Numer kosztuje 6 ct.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie także w Niedzielę i Święta o godzinie 8. rano.

Administracja, Expedycja i Biuro Redakcji przy ulicy Akademickiej 1. 3.

Ogłoszenia.

Od objętości wiersza
petytowego pięciolame-
wego 6 ct.
Reklamy w rubryce
„Nadesłane” 20 ct. od
wiersza.
Jedno ogłoszenie
drobne do 6 wierszy
20 ct.
Dołączenia do Kur-
jera (Prospekta, cyrku-
larze etc.) przyjmuje się
za cenę 1 zł. od 100 egz.
dla zamiejscowych a
50 ct. od 100 egz. dla
miejscowych prenu-
meratorów.
Rękopisów Redak-
cja nie zwraca.
Listy reklamacyjne
nieopieczętowane nie-
podlegają opłacie.

Dziś: Aleksandra.

Czwartek: Leandra.
Piątek: Romana.Sobota: Albina.
Niedziela: Symplicjusza.
Poniedziałek: Kunegundy.
Wtorek: Kaźmierza.Kalendarz myśliwski: Wolno polować na kozły,
dropie, pardwy, cietrzewie, głuszce i słonki, pta-
ctwo wodne i błotne w ogólności.Wschód słońca o 6 g. 54 min.
Zachód słońca o 5 g. 34 min.
Długość dnia 10 godz. 40 min.
Barometr nieruchomy.Utrudnienie związków małżeńskich
w Bawarii.

Bawaria słynęła oddawna z dwóch rzeczy, z najsurowszego pod słońcem ustawodawstwa matrymonjalnego, utrudniającego zawieranie związków małżeńskich i z największej w Europie cyfry nieprawych dzieci....

Do roku 1868 gminy bawarskie miały absolutne prawo zakładania *Veto* w sprawie zawierania związków małżeńskich. Utrudnienia tego rodzaju, w mniejszym tylko stopniu, istniały zresztą w całych prawie Niemczech. Dopiero Związek północno-niemiecki ustawą z dnia 4 maja 1868 r. zniósł te ograniczenia w państwach i państewkach, nad którymi rozciągał swą władzę. Bawaria nie wchodziła jednak w zakres tych atrybucyj—ale w końcu i ona doczekała się liberalnego ustawodawstwa w kwestji zawierania związków małżeńskich. Za ministerstwa Schlära Sejm bawarski uchwalił ustawę, oznaczoną datą 16 kwietnia 1868, która prawo gmin do zabronienia związków małżeńskich zredukowała do niewielu wypadków, związanych przeważnie z kuratelą sądową. W porównaniu do dawniejszych ustaw i urządzeń był to postęp....

Resztek tych dawnego patriarchalnego stanu rzeczy broniła Bawaria tak zazdrośnie, że gdy po wojnie francuskiej weszła w skład niemieckiego cesarstwa, postarała się przedewszystkiem zawarować sobie nietykalność ustaw o małżeństwie. Zawarowawszy zaś to sobie, starała się odwołać wszystkie innowacje i wrócić do starego. Skorzystała tedy z coraz silniej objawiającego się w całej Europie niezadowolenia, z rozprężenia, jakie liberalizm wprowadził i postanowiła kres

położyć mnożącemu się coraz bardziej proletariatowi. Do Sejmu poczęły nadchodzić petycje ze wszystkich gmin, wzywające prawodawców aby ratowali je od żebraków i nierobów, których liczba mnoży się coraz bardziej i dla gmin jest ciężarem; i aby przywrócili stare dobre czasy, kiedy to od woli gminy zależało, czy ten lub ów jej członek podda się pod jarzmo hymenu. Agitacja przybrała wreszcie tak wielkie rozmiary, że Sejm uznał w końcu za właściwe uczynić jej zadość. Po trzydniowych rozprawach, w dniach 12, 13 i 14 b. m. uchwalił on ustawę, która w zupełności prawie przywraca dawne ograniczenia co do zawierania małżeństw. Według tej ustawy zwierzchność gminna ma prawo położyć swoje *veto* w tej materji w obec wszystkich kandydatów i kandydatek do małżeństwa, którzy 1) stoją pod oskarżeniem publicznem, 2) którzy się nie mogą wykazać iż już odbyli karę przez sąd na nich nałożoną lub zwolnieni od niej zostali, 3) którzy karani byli za kradzież, oszustwo, fałszerstwo itp., a nawet za wykroczenie przeciwko obyczajności publicznej. Nie mogą także wstępować w związki małżeńskie mężczyźni stojący pod kuratelą lub opieką, lub wreszcie do których majątku otwarty został konkurs — a w końcu wszystkie te osoby płci męskiej lub żeńskiej, które posiadają pewne ułomności fizyczne lub duchowe wymienione w ustawie i także ci wszyscy, co do których da się pozytywnie wykazać, że w ciągu ostatnich trzech lat przed zamiarem wstąpienia w związki małżeńskie prowadzili życie hulajskie, pracowac nie chcieli, lub grzeszyli przeciwko trzeźwości i oszczędności. Ostatnie szczególnie dwa punkta wymaganych warunków do wstąpienia w związki hymenu są nieco elastycznej natury, i surowo wzięte dałyby się zwłaszcza u ludu prostego zastosować do każdego chłopca. Któryż bowiem nie zgrzeszy w przeciągu trzech lat przeciw trzeźwości lub jak trudno wszystkie furtki zamknąć, jakie otwiera zarzut, iż się nie było o-

szczędnym. Tak sformułowana ustawa uniemożliwi może wielkiej liczbie ludzi korzystanie z dobroczynnych skutków życia rodzinnego, a w każdym razie szczęście jednostek czyni zawiśnię nie od ścisłych i rozumnych przepisów, ale od woli i zapatrywania lub nawet dobrego humoru panów rajców gminnych. Mimochodem zanotujmy, iż także do kubanów otwiera wrota na oścież.

Ustawodawstwa różnych epok i państw różnie zapatrywały się na kwestję utrudnienia lub ułatwienia związków małżeńskich. Panowały w tym względzie wręcz nawet przeciwne poglądy. Kiedy obawiano się wyludnienia, a w ludności widziano pożądany kapitał, źródło siły i dochodów państwowych — wtedy starano się zachęcać wszelkimi sposobami, a nawet zmuszać do zawierania małżeństw. Żyjących w bezżeństwie okładano podatkami, stąd zaś małżeńskim, szczególnie płodnym — udzielano nawet premje i nagrody. Przykłady postanowień ustawodawczych tej kategorii znaleźć możemy w historii rzymskiej i w nowszej europejskiej z 17 i 18 wieku.

Bywały jednak czasy, kiedy obawiano się nie wyludnienia, lecz przeludnienia. Ostatnia ta obawa jest nam dziś bardziej znana. Starano się wtedy utrudniać wszelkimi sposobami wzrost ludności, a szczególnie mnożenie się proletariatu. Od czasu szczególnie znanego dzieła Malthusa obawy w tym kierunku wzmożyły się niepomier- nie....

Przyznajemy w zasadzie społeczeństwu prawo regulowania wzrostu ludności. Z tego punktu wyjścia nie zasługują na potępienie, ani środki dążące do powiększenia tego wzrostu, ani do jego powstrzymania.

W obecnych jednak warunkach jeden mamy głównie zarzut temu ostatniemu kierunkowi do postawienia. Ściśle rzeczy biorąc przeludnienia dziś nie ma nigdzie. Utrudniając związki małżeńskie dla uboższych stwarzamy tylko jeden

ciokni; czułabym się niewymownie szczęśliwą, gdybym na indeksie serc mnie życzliwych mogła zapisać i to pocziwe, do ciebie należące...

— Uczyni to kuzynko i bądź przekonana o szczerej tego serca życzliwości...

— Ty zaś o takimże uczuciu z mojej strony. Ażeby dać dowód, że w istocie dobrze ci żyję, proszę cię o przyjęcie kilku uwag...

Wchodzisz dopiero w świat; jesteś bardzo młodziutką, a tem samem niedoświadczoną. Wiele rzeczy, które z czasem tracą dzisiejszy urok, mogą cię w pierwszej chwili odurzyć... Dla serc tak młodych, odurzenie bywa niebezpieczne. Strzeż się go...

— Kuzynko, przerwał Zygmunt, rumieniając się, dla czego właściwie zesłaliśmy na ten temat? — Nie myśl, odparła, abym robiła jakieś aluzje; są to uwagi zupełnie abstrakcyjne, ale w danym razie godne zapamiętania...

Nie skończyłam jeszcze, mówiła dalej z dawną swobodą... W salonach będziesz zmuszony spotkać kobiety, młode kobiety, piękne kobiety, a przynajmniej takie, które tobie wydawać się będą pięknymi... Strzeż się ich spojrzenia; oczy kobiety uszlachetniają mężczyznę, dodają mu siły, ale też same oczy są nieraz najgorszym przewodnikiem serc zbyt wczesnie rozgorzałych...

Aranżer oklaskiem dał znak rozpoczęcia pierwszej figury.

— *Passer!*

(Ciąg dalszy nastąpi).

9)

AMOR POKONANY

NOWELA

St. ROSSOWSKIEGO.

(Ciąg dalszy.)

Drobnitka rączka oparła się o ramię chłopaka; czy uczuła, że ramię to zadrżało nagle, jak gdyby elektryczna przebiegła je iskra?

Uszli kilka kroków, nie mówiąc do siebie...

Pary szły sobie dopiero. Poszukiwano *vis-a-vis*, wyciągano tancerzów z za karcianego stolika i t. d. Na nich dwoje nikt nie zważało.

— Mileczys kuzynku — odezwała się nareszcie p. Marja — a tyle ciekawych rzeczy miałbyś mi do opowiedzenia. Przedewszystkiem chciałabym usłyszeć coś o twoich rodzicach, o siostrzyczce, o tobie samym...

— Dziękuję w imieniu wszystkich za łaskawą pamięć — odparł Zygmunt. — Rodzice cieszą się jak najlepszym zdrowiem i powodzeniem, moja zaś dobra siostrzyczka robi pod okiem nauczycielki coraz znacznijšie postępy...

— A ty, czy bardzo ich kochasz?

— Nie umiem na to należycie odpowiedzieć. Czuję tylko, że napróżno starałbym się wyobrazić sobie życie, gdyby ich brakło...

— Po nad nich nie stawiasz nikogo?

— Nikogo, oprócz... nie godzi się jednak przy tańcu wymawiać tego imienia...

— Ale może przecież są ludzie, których postawiłbyś z nimi na równi...

— Czy nie obrazisz się kuzynko?

— Nie...

— Na uczynione mi zapytanie muszę dać odpowiedź przeczącą... Przebaczenia! Nie umiem kłamać. Czuję, że powinienem był wymienić twoje i p. Józefa nazwisko, ale powiedzże, któż może dorównać rodzicom, siostrze, a przedewszystkiem matce?...

— Więc tę stawiasz o jeszcze jeden stopień wyżej?

— Nie dziwnego. Matka! Ten sam wyraz, jakiz słodki, jak święty. A, gdybyś ją znała!... Ona dla mnie jest wszystkim; ona moim Bogiem, moim słońcem, moim życiem. Może to miłość grzeszna, ale nie umiem jej pohamować... Matka! Ja modłę się do niej, jak do świętych pańskich i chwili nie masz, gdziebym w myślach nie był przy niej...

— Pocziwy kuzynku, jakże cenię cię za to...

— Nie dla tego wypowiadałem się niebacznie.

— O, wiem! Głos twój drżał, oczy płonęły; aby tak mówić, można mieć poboczne zamiary. Ale ja jeszcze raz powtórzyć ci muszę, że słowami temi wywalczyłeś sobie u mnie w jednej chwili najżywszą sympatję. Bądźmy przyja-

więcej przywilej dla hojniej uposażonych od losu — a przywilejów tych jest już do zbytku. Pozostawiamy przytem często w ręku takich patrycjuszów decyzję o tak blizkich sprawach człowieka niezamożnego, a przez to powiększamy tylko jego zawistość.

Co do skuteczności przytem tych zakazów zrobiono następujące doświadczenie. Proletariat mnoży się najszybciej i najnieogledniej. Gdy mu zamknie się drogę do zawierania związków legalnych — zawiera nielegalne, a wtedy liczba dzieci nieprawych, jak to bywało w Monachium n. p. przewyższała cyfrę dzieci prawnie urodzonych. I dla tego to Bawaria o ile słynną była z swych ustaw matrymonjalnych o tyle i z tego także, że w wykazach statystycznych zajmowała pierwsze miejsce pod względem procentu nieprawych dzieci.

(lw.)

Lwów i jego właściwości.

Jak inne miasta tak też i Lwów ma swoje właściwości. Napotykamy je prawie na każdym kroku, wszelako nie zwracamy na nie uwagi, bo jesteśmy do ich widoku już przyzwyczajeni. Dopiero gdy Lwów porównamy z miastami zachodnio-europejskimi, słyszącymi z swych urzędów, występują jego właściwości jaskrawo na jaw, i dopiero wtedy ściągają na siebie naszą uwagę.

Gdy pomiędzy właściwościami Lwowa znachodzą się i takie, które oddziałują niekorzystnie bądź na bezpieczeństwo, bądź na wygodę i przyjemności mieszkańców, przeto zajmę się niemi szczegółowo, by zwrócić na nie uwagę gospodarzy miasta. Zaczneć zaś zaraz od właściwości, wpływających szkodliwie na zdrowie mieszkańców.

W tym względzie uczy higiena, a codzienne doświadczenie potwierdza, że człowiek jest w stanie zapobiegać wielu chorobom, i przedłużać tym sposobem swe życie. Środkami ku temu są obok panowania nad swojemi żądzami, dbanie o odpowiednią jakość owych czynników, które służą do utrzymania zdrowia i życia. Takimi czynnikami są, jak wiadomo, powietrze, woda, pomieszkowanie, pokarm itd. W pierwszym rzędzie stoi więc powietrze*). Jakość jego zawisła nie tylko

*) Czynniki ten nie znachodzi nawet w kołach lekarskich takiego uznania, na jakie zasługuje. Dowodem tego są liczne fakty w życiu codziennym, a przede wszystkim znany powszechnie fakt, że nie tylko w pomieszkaniach chorych w ogóle, ale nawet w pomieszkaniach chorych na narządy oddechowe panuje nieraz powietrze mordercze, a to głównie dlatego, że lekarze albo wcale nie zwracają

od klimatu i położenia pewnej miejscowości, lecz także od stopnia jej zaludnienia. Im słabiej takowa jest zaludniona, tem lepsze, im gęściej, tem stosunkowo gorsze ma ona powietrze. Dlatego też mają wszę wogółności zdrowsze powietrze aniżeli miasta, zwłaszcza większe, i dlatego zdrowiej mieszkać na wsi, niż w mieście. Gdy atoli miasta posiadają liczne inne zalety, nie tylko bowiem żyje się w nich bezpieczniej i przyjemniej, niż na wsi, ale nastroczają one nadto sposobność zaspakajania wyższych potrzeb umysłowych, będąc owymi ogniskami, w których się koncentruje i rozwija życie intelektualne, przeto skupiają się ludzie chętnie w miastach, ale starają się równocześnie ile możliwości o neutralizowanie owych niekorzyści, jakie z tego skupienia wynikają. W tym celu usuwają mieszkańcy miast wszystko, cokolwiek powietrze zanieczyszcza, a zarazem starają się sprowadzać owe warunki, które na jego jakość korzystnie wpływają.

Atoli nie wszystkie miasta idą tą drogą racjonalną, lecz głównie tylko miasta zachodnio-europejskie. W wschodniej Europie zaś panuje co do higieny jeszcze słabna opieszałość. Ztąd też istnieją tam niekorzystne warunki zdrowotne nawet w takich miastach, które, jak np.: Carogród, mają i klimat i położenie jak najzdrowsze.

Miasto zachodnio-europejskie tedy poświęcają, jak wspominałem, higienicznemu swym stosunkom jak największą troskliwość. Szczególnie w ostatnich dziesiątkach lat zrobiły niektóre z nich, np. Londyn, Wiedeń itd. olbrzymie postępy co do ulepszeń na polu higieny. To też usiłowania ich zostały uwieńczone świetnymi rezultatami, śmiertelność bowiem w nich zmniejszyła się w tej samej mierze, w jakiej się polepszyły sanitarne ich stosunki.

Nasz Lwów usiłuje co do swych zewnętrznych urzędów iść za przykładem miast zachodnio-europejskich. Ale Lwów leży pomiędzy dwoma światami zupełnie do siebie niepodobnymi, tj. pomiędzy wschodem a zachodem. Każdy z tych światów ma jak wiadomo swoją odrębną cywilizację. Wschód np. kieruje się we wszystkim głównie zwyczajem, bez względu na to, czy takowy ma podstawę racjonalną lub nie. To bezwarunkowe trzymanie się zwyczaju jest wprawdzie rzeczą bardzo wygodną, uwalnia bowiem od zastanawiania się nad tem, co człowiek robi, ale ma tę stronę ujemną, że odzwyczaja powoli całkiem od myślenia i robi z ludzi automatów. Ta

cają uwagi domowników na ten czynnik, albo nie uczynią tego z potrzebnym naciskiem. Najwłaściwsze przeto pojęcia o doniosłości czystego powietrza na ustrój mają ci, co się tą gałęzią higieny szczegółowo zajmują. Takim niezmordowanym badaczem na tem polu jest w naszym mieście dr. Urbanowski, autor wyczerpującej rozprawy: „O wpływie jakości powietrza na zdrowie i życie człowieka“.

dnia; bywają także w życiu człowieka tak ciemne punkta, że ich najsilniejsze środki nie wywabiają. Bywają dalej w życiu jednostek i narodów punkta zwrotne, które zdecydowały o ich losach, a byt swój zaznaczyły potokami krwi przelanej.

Różne więc są punkta a nie tylko starzy, lecz i współcześni nam geometryści, kłócili się i kłóć się jeszcze o właściwą definicję punktu. Ostatecznie doszli wszyscy do rezultatu, któremu wiele zarzucić można ustnie i pisemnie.

Ale idźmy dalej — do linii. Jest ona nicosią przedłużoną w nieskończoność. Podobnie jak punkt nie da się ona pojąć zmysłowo, można zatem jedynie w myśli wyobrazić ją sobie. W myśli też rozróżniamy linie proste od krzywych.

Proste są te, które stanowią wspólny przymiot wszystkich trzeźwych ludzi. Studjować je można z łatwością na równiutkich deskach, na prostych — jak wystrzelił — gościńcach itp. Krzywą linię tworzy każdy zły rysownik wtedy, gdy właśnie chce pociągnąć prostą.

Co do wzajemnego położenia dwóch prostych linii, to może być ono — według osnowy najnowszych wyników nauki, tylko dwojakie, mianowicie równoległe lub przecinające się w jednym punkcie. Owoż o równoległych twierdzi każdy podręcznik geometryczny, że przecinają się dopiero gdzieś w nieskończonem przedłużeniu. Dwaj gorliwi adepci mierniczej nauki, których nazwisko wypadło mi w tej chwili z pamięci, nie chcieli na słowo zawierzyć temu twierdzeniu i aby je

okolicość jest też główną przyczyną owego umysłowego odrętwienia, jakie jest właściwe ludom wschodnim.

Ludy zachodnio-europejskie kierują się wprawdzie także zwyczajem, ale tylko o tyle, o ile takowy jest racjonalny; zresztą zaś idą głównie za głosem rozumu i dążą ustawicznie do ulepszenia swego bytu, do powiększania swej wiedzy, do zgłębiania tajemnic przyrody, słowem postępują w każdym względzie.

KRONIKA.

Z życia towarzyskiego. Na poniedziałkowym recepcyjnym obiedzie u ks. Wirtembergskiego były następujące osoby: Jenerał Merolt, naczelny dyrektor poczt galicyjskich p. Schiffner, radca Namiestnictwa p. Winter, pułkownik Anders, major Mitter, major Cypra i podporucznik hr. Schaaffgotsche.

Podczas postu odbędą się u księżnej Wirtembergskiej cztery rauty; z tych dwa, mianowicie 6 i 20. marca, dla osób wojskowych, a dwa, mianowicie 13. i 27. marca, dla osób cywilnych.

— Pomimo, że przedwczoraj odbywało się wiele zabaw domowych, piknik literacki zgromadził jednak przeszło 250 osób w salach kasyna miejskiego. Towarzystwo składało się przeważnie z inteligencji, która pod koniec karnawału chciała jeszcze raz, zanim posypie „głowy popiołem“ zabawić się tak, jak tylko chyba na literackim pikniku zabawić się można. To też bawiono się wybornie. Całe Towarzystwo stanowiło jakby jedną rodzinę, bawiącą się ochoczo, serdecznie, bez tego etykietałnego zimna, które występuje zawsze na jaw w ale dobranem towarzystwie.

Do pierwszego kadryla stanęło 70 par, a nie o wiele mniej do mazura i kotyliona. Tańce prowadził świetnie pan Adolf Abrahamowicz z panem W. Budzynowskim. Zresztą sądzimy, że samo wymienienie nazwisk obu tych panów wystarczy aż nadto, aby czytelnicy mieli wyobrażenie o wybornem aranżowaniu prześlicznych figur kotylionowych. Zabawa skończyła się o godzinie 5-ej rano. Główna zasługa, że piknik tak wysmienicie się udał jest w pierwszym rzędzie pana Świerczewskiego. On zdołał pokonać wszelkie trudności, i on to zgotował uczestnikom taką prawdziwie wesołą zabawę.

Z obecnych zdołaliśmy zanotować domy państwa:

Amborskich, Bełzów, dr. Bylickich, dr. Czyżewiczów, dr. Dębickich, Dornbachów, W. Duninów, Epsteinów, dr. Feiglów, Gablenzów, dr. Gostyńskich z panną Szlezycierówną, Hofmokłów, Hordyńskich, Horoszkiewiczów, Jachimowskich, dr. Janowiczów, M. Lewakowskich, dr. Łopackich, Malinowskich, Modzelewskich, Braunów, Radziszewskich, Ringlerów z panną C. Dobrzańską, Stella Sawie-

Geometryczna gawęda.

(Ciąg dalszy).

Powyższe niech służy za przedmowę; część pierwszą opuścimy z ważnych a przeróżnych powodów i przystępujemy od razu do właściwej wiedzy.

Szanowni czytelnicy i piękne czytelniczki! Faktem jest niezaprzeczonym, że panowie matematycy i geometryści są ludźmi najbardziej skromnych wymagań i pretensyj. Łada czem ich zadowolnić można. Matematykowi n. p. dość jest w potrzebie, gdy ma do dyspozycji wymarzone miliony, a geometryście wystarcza zupełnie jeden mizerny punkt. Mając go, tworzy sobie wszystko, czego mu potrzeba. Niewiara zaś Tomaszowa jest głównym dogmatem obu.

Geometria posiada tedy jeden tylko pierwiastek — jest nim właśnie wspomniany punkt. Owoż punkt jest w gruncie rzeczy niczem, bo nie istnieje sam dla siebie. Nie ma ciała w sobie, nie jest widzialnym, nie posiada ani długości ani szerokości, a o wysokości, to już *co ipso* mowy nie ma. Z tych więc przyczyn powyższa definicja, że punkt jest właściwie niczem, musi być uważaną za zupełnie słuszną i sprawiedliwą.

Od czasu do czasu pojawiają się pewne ciemne, a nawet czarne punkta na rozmaitych horyzontach dyplomatycznych — np. kwestja wscho-

zbadać naocznie, puścili się w wędrówkę za biegiem dwóch równoległych linii, każdy po jednej z nich. Dotąd nie wrócili jeszcze z tej wycieczki, więc na pewno nie wiemy, czy się spotkali.

Zanim wrócą, my tymczasem zajmijmy się kątem. Jest to tak prosta figura, że wierzy się w nią chętnie i w jej istnienie, usłyszawszy samo jej nazwisko. Z kąta, któremu zamputowano ramiona, zostaje zwykle sam tylko wierzchołek, rzecz, z której nie porządnego zrobić nie można. Różne bywają kąty i przeróżne rzeczy w nich się mieszczą. W książkach matematycznych np. stoi zawsze w objęciach jego ramion litera i to najczęściej z alfabetu greckiego. W chacie wiejskiej, widzimy w kącie miotłę, w naszych mieszkaniach miejskich łaskę lub parasol. Jeżeli w kącie pełno jest rzeczy, tak że nie masz już obok nich wolnej przestrzeni, to mówimy wówczas, że kąt jest pełny.

Najwięcej kątów widzieć można w podręcznikach szkolnych, traktujących o geometrii. Ale chociaż byśmy niezliczone razy z wytężoną uwagą wpatrywali się w te wszystkie matematyczne kąty, nie znajdziemy między niemi kąta ocnego. Kąt ten jest często wilgotny, a wilgoć w oku, na dziesięć wypadków jest w dziewięciu objawem bólu i cierpienia, raz jeno bywa następstwem radości.

(Ciąg dalszy nastąpi).

kich, Scheyerów, Seifmanów, Sklepińskich, Stanekich, Tuliów, Wąsowiczów, Węclewskich, Wilczyńskich, Weissów, Woleńskich, Zarewiczów, Ziem-bickich i Żelazowskich.

— Do najświetniejszych balów prywatnych jakie były w naszym mieście w tym karnawale, należy niezaprzeczenie przedwczorajszy bal u państwa mecenasów Dąbcańskich, który zgromadził przeszło 100 osób.

Panie wystąpiły w prześlicznych strojach balowych, młodzież zaś składała się z najlepszych tancerzy.

Salony były prześlicznie udekorowane kwiatami, co niemało nadawało uroku zabawie.

Do pierwszego kadryla stanęło 40 par.

Tańce prowadzili pp. Antoni i Henryk Szydłowsky. Kadryle, których było 4 i kotyljon wypadły świetnie. Panowie aranżerowie dokładali wszelkich starań, aby prowadzenie tańców dorównało znakomitej całości balu, co im się rzeczywiście wybornie udało.

Figury kotyljonowe odznaczały się świeżością pomysłu i nader udatnem wykonaniem.

Dodajmy do tego prawdziwie wspaniałe przyjęcie, a będziemy mogli mieć choć słabe wyobrażenie o balu, który zainteresował szerokie koła publiczności.

Zabawa nader ochocza trwała do godziny pół do 12 rano, a światło dzienne nie zdołało rozprószyć tanecznych par.

Serdeczne podziękowania które składano na wychodnem gospodarstwu, niechaj będą dowodem, że bal ten na długo pozostanie w pamięci gości.

Z obecnych wymieniamy domy państwa: Balków, Breitenbergerów, M. Dziubińskich, prof. Gryzieckich, hr. Komorowskich, Laskiewiczów, dr. Pawlikowskich, Narajewskich, Semilskich, Treterów etc.

— Z Mieleckiego nam donoszą o świetnej zabawie, która się odbyła w zeszłym tygodniu u państwa Romanowstwa Rydlów w Nizinach. Do licznego zastępu gości z sąsiedztwa i dalszej okolicy — piszą nam — należeli między innemi: PP. Mieczysławowstwo Artwińscy z Kliszowa, Mieczysławowstwo Gawrońscy ze Słupca, Józefowstwo Kierwińscy z panną Heleną Łubkowską z Glin Wielkich, Władysławowstwo Rydlowie z Górek, Aleksandrowstwo Trzeciecy ze Zdakowa, Władysławowstwo Żurowscy ze Rżyc, Sewerynowstwo Żywieccy z Boryczki (w Rzeszowskiem). Ogółem osób było do 60. Bawiono się do jedynastej godziny rano. Tańce prowadził z prawdziwą elegancją werwą znany zwolennik choreografii z krakowskich salonów pan Stefan Sękowski z Woysławia. To też zabawa ta podsycona prawdziwą gościnnością i uprzejmością gospodarstwa zapisała się mile i na długo w pamięci jej uczestników.

Oczyty dla kobiet. Z powodów od zarządu Towarzystwa pedagogicznego niezależnych, naznaczony na dzień 27. lutego odczyt dra Józefa Żulińskiego: „O nafcie i wosku ziemnym“, odłożono do dnia 12. marca.

Z Towarzystwa gospodarskiego. Na drugim posiedzeniu przyjęło Zgromadzenie podane we wczorajszym numerze wnioski w sprawie uregulowania stosunków służbowych i poleciło komitetowi, aby się starał o jak najrychlejsze przeprowadzenie w całym kraju sądów pokoju. Następnie na wniosek referenta p. Breuera uchwalono, aby komitet przestrzegał, iżby zakupno bydła dla obór zarodowych odbywało się w terminach właściwych.

Uchwalono daćj podwyższoną snbwencję dla *Rolnika* w sumie 2.500 złr. rocznie, z powodu przemiany tego wydawnictwa na pismo tygodniowe.

W sprawie emigracji ludu wiejskiego uchwała Rada ogólna następującą rezolucję: że najskuteczniejszym środkiem zapobieżenia emigracji ludu z powiatów zachodnich jest przesiedlenie tego ludu do wschodniej części kraju.

W sprawie Banku włościańskiego zgromadzenie wyraziło ufność w patriotyczną działalność komitetu obywatelskiego dla sprawy Banku włościańskiego zorganizowanego i zaleca gorliwym o dobro włościan naszych obywatelom pomocnicze działania według wskazówek tego komitetu.

Pan Osmólski jako prezes komitetu urządzającego wystawę okręgową bełżką na wiosnę roku 1885 zaprosił członków do jak najliczniejszego uczestnictwa.

Pan Jan Gnoiński wniósł następnie sprawę zakładania gorzelni buraczanych, wykazując wyższość

ich nad gorzelniami wyrabiającemi spirytus z kartofli.

Po krótkiej dyskusji Zgromadzenie przyjęło następujący wniosek referenta: dla poznania i nauczania się sposobu pędzenia spirytusu z buraków, wysłany będzie kosztem Towarzystwa gospodarskiego technik odpowiednio uzdolniony a komitet poczyni w tym celu odpowiednie kroki i zarządzenia.

W końcu ogłoszono rezultat wyborów do komitetu na cztery następne lata. Wybrani zostali: pp. Władysław Czajkowski, Seweryn Henzel, Leoncjusz Wybranowski i Włodzimierz Gniewosz. W miejsce p. Tadeusza Wasilewskiego, który wystąpił z komitetu, wybrano na dalsze dwa lata p. Dawida Abrahamowicza.

Jubileusz Kochanowskiego we Lwowie. Koło literackie lwowskie zamierza nroczyscie uczcić pamiątkę 300-letniej rocznicy zgonu autora „Psalmów“ i „Trenów“. Dnia 24. marca odbędzie się w teatrze uroczyste przedstawienie, w którym udział weźmie także chór towarzystwa „Lutni“. Program tego wieczoru jest następujący:

1. Elegia Kupańskiego, wykonana przez orkiestrę teatralną. 2. Prolog pióra Konopnickiej, który wygłosi pna Stachowiczówna. 3. Treny Kochanowskiego, solo na głos basowy, kompozycja Moniuszki. 4. Psalm Gołumki, chór Lutni. 5. Polonez Moniuszki na cztery wiolonczele. 6. Psalm Kochanowskiego, muzyka H. Jareckiego, chór Lutni. 7. Odprawa posłów greckich, Kochanowskiego i 8. Żywy obraz układu p. Karola Młodnickiego. Nie wątpimy, że cała inteligencja naszego miasta zainteresuje się tym obchodem, będącym tak na czasie i tak umiejętnie ułożonym.

Z Izby sądowej. Przed trybunałem sędziów przysięgłych w Przemyślu toczyła się w piątek ostateczna rozprawa karna przeciwko adwokatowi dr. praw Aleksandrowi Iskrzyckiemu, obwinionemu o wykroczenie z §. 300 ust. karnej.

Przewodniczący trybunału w procesie Olgi Hrabarowej usunął dr. Iskrzyckiego od obrony obwinionych. Dr. Iskrzycki wniósł pisemną skargę do sądu wyższego na radcę Budzynowskiego, obwiniając go o stroniczość, nadużycie władzy i skompromitowanie praw i godności całego sędziowskiego stanu.

A kiedy skarga ta nieodniosła w apelacji skutku, wydrukował ją dr. Iskrzycki i rozesał pomiędzy Rusinów. Prokuratorja przemyska skargę tę skonfiskowała i wytoczyła dr. Iskrzyckiemu proces o podbudzanie (§. 300 u. k.), a do skargi przyłączył się radca Budzynowski, żądając ukarania dr. Iskrzyckiego z powodu obrazy czci.

Obwiniony broni się, że działał w dobrej wierze i nie miał zamiaru ubliżyć stanowi sędziowskiemu. Obrońca dr. Iskrzyckiego adwokat Machalski z Krakowa postawił wniosek, aby ze względu na §. 40 ust. pras. postępowanie karne zaniechaniem zostało dla tego, że przerwa w dochodzeniu sądowem trwała dłużej niż 6 miesięcy. Trybunał nie przychylił się jednak do tego wniosku, jak również nie uwzględnił żądania radcy Budzynowskiego. Na jedno przedłożone pytanie z §. 300 u. k. odpowiedzieli sędziowie przysięgli 10 głosami nie. W skutek tego werdyktu trybunał dr. Iskrzyckiego od oskarżenia uwolnił.

Losowanie sędziów przysięgłych. Na drugą kadencję sędziów przysięgłych, która w tutejszym sądzie karnym rozpocznie się dnia 17. marca, odbyło się onegdaj losowanie sędziów przysięgłych.

Jako główni przysięgli zostali wylosowani: pp. Nierenstein Maurycy, wł. realności, Łaszewski Zygmunt, wł. dóbr Zniesienia, Grabowski Stanisław, wł. realności, Głodziński Franciszek, krawiec, Getritz Aleksander, introligator, Grzeżulka Wiktor, szewc; Niemczynowski Stanisław, krawiec; Kurzer Herman, właśc. realności; dr. Nurkowski Feliks, adwokat krajowy; Gorski Paweł, kupiec; Radwański Henryk, wł. realności; dr. Dulęba Władysław, adwokat krajowy; Hickiewicz Aleksander Wiktor, wł. realności; Raciborski Ludwik starszy, inżynier Wydziału krajowego; Töpfer Naftali, wł. realności; Kosieradzki Władysław, wł. dóbr Dmytrze; Pokiziak Domiejan, wł. realności; Lazarus Maurycy, dyrektor Banku hipotecznego; Reiss Juliusz, kupiec, Pozner Dawid, dyrektor filji Zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu; dr. Rehman Antoni, prof. uniwersytetu; Motylewski Franciszek, właściciel realności; Blumenfeld Henryk, aptekarz; Leszczyński Sas Jan, wł. realności; dr. Kohn Jó-

zef, adwokat; Podolski Dyonizy, wł. realności; dr. Ogonowski Aleksander, prof. uniwersytetu; Podgórski Józef, wł. realności; Baurowicz Wincenty, krawiec; Dąbcański Aleksander, wł. realności; Zarzycki Tytus Artur, wł. dóbr Chotyluba; dr. Till Ernest, adw.; Lillien Ignacy, bankier; Kopeczyński Karol, wł. realności; Dąbrowski Julian, jubiler; dr. Horwath Adam, adwokat.

Jako zastępcy przysięgłych zostali wylosowani pp. Menkes Leib, wł. realności; dr. Edward Festenburg, lekarz; Doliński Feliks, nożownik; Hilke Antoni, szewc; Łukawski Wojciech, wł. realności; Topolnicki Julian, urzędnik filji banku austro-węgierskiego; Sokal Henryk, wł. realności; Foltz Wincenty, wł. realności; Żardecki Franciszek, wł. realności.

Śmiertelność we Lwowie. W siódmym tygodniu roku bieżącego, mianowicie od dnia 10. do 16. lutego, umarło w mieście naszym ogółem osób 71. W porównaniu z poprzednim tygodniem zmniejszyła się liczba śmiertelnych wypadków, szczególnie w chorobach zapalenia przewodu oddechowego (o 14), w dyfterji (o 2), a nieznacznie także w chorobach ospy, płonicy i gruźlicy. Zwiększyła się natomiast o 2 wypadki w chorobach dławca.

Z redakcyjnego stołu. Dr. Emil Godlewski „W sprawie szkoły rolniczej“ (Lwów, nakładem autora, 1884)

— Prof. dr. Rudolf Shering „O tryngielcie“, przełożył dr. Wincenty Tarłowski (Lwów, nakładem redakcji *Urzędnika*, 1884).

— Pomian „Instytut rolniczy przy Wydziale filozoficznym jednego z Uniwersytetów galicyjskich“ (Rzeszów, nakładem autora, 1884).

— Aleksander Krukowiecki „O Banku włościańskim“ (Lwów, nakładem autora, 1884.)

Wystawa bydła w Rzeszowie, odbędzie się, jak już raz wspominaliśmy d. 23. kwietnia b. r. Towarzystwo rolnicze okręgowe rzeszowskie nadało nam następujący program tej wystawy.

1. Wystawa odbędzie się na ulicy Zielonej w mieście Rzeszowie i trwać będzie przez jeden tylko dzień od godziny 10-tej rano do 6-tej po południu. 2. Każdemu przysłuży prawo wystawienia bydła i nierogaczyny przez siebie przyprowadzonych bez ograniczenia ilości sztuk. 3. Bez odpowiedniego paszportu od właściwej władzy i dowodu, że okaz przynajmniej od roku jest w posiadaniu wystawcy, żadna sztuka na wystawę nie będzie przyjęta. 4. Każda sztuka przyprowadzona na wystawę, będzie odważoną na wadze bydlęcej. 5. Tylko do godziny pierwszej po południu wolno będzie przyprowadzać bydło i nierogaczynę na wystawę, po którym to czasie nastąpi sadzenie przez członków Jury. 6. Premiowanie rozpocznie się o godzinie 4-ej popołudniu. 7. Bydło i nierogaczyna, pochodzące z obór większych posiadłości otrzymają tylko listy pochwalne. 8. Bydło i nierogaczyna włościańska uzyskują premia pieniężne w złocie i w narzędziach rolniczych, jak młynki do czyszczenia zboża, pługi, brony, latarnie bezpieczeństwa, kosy, widły, siekiery itp. 9. Wstęp od sztuki na wystawę od bydła większych posiadłości 50 ct. od włościańskiego 20 ct. 10. Jednazarowy wstęp na wystawę wynosi 20 ct. Bilet ważny na cały dzień 50 ct. 11. Każdy właściciel obowiązany jest dozorować swoje sztuki pod własną odpowiedzialnością. Ludzie do dozoruowania używani wolny wstęp mają. 12. Dla parobków, którzy zasługują na pochwałę za staranność koło powierzzonej im obory — będzie 5 nagród w złocie rozdanych. Równocześnie na samym placu wystawy odbędzie się premiowanie za staranny chów koni i zakupno ogierów dla rządu, przez c. k. komisję. Wstęp od konia 30 ct. 14. Na wystawie odbędzie się losowanie narzędzi rolniczych pomiędzy członkami Towarzystwa. 15. Ktoby pragnął zapewnić sobie osobne miejsce wystawowe, wystawić inne przedmioty programem nie objęte lub zasięgnąć bliższych informacji, zechce się zgłosić do biura Tow. rolniczego w godzinach urzędowych albo do komitetu wystawy.

Lombardy prywatne. W sprawie zakładania lombardów prywatnych zapadło na ostatniem posiedzeniu Izby deputowanych następujące postanowienie:

1) Udzielanie koncesji na przemysł zastawniczy przysługuje w pierwszej instancji politycznym władzom krajowym.

2) Przed otwarciem zakładu przedsiębiorca winien złożyć kaucję, której wysokość odpowiednio do zakresu przedsiębiorstwa oznaczy w drodze rozporządzenia ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministerstwem handlu. Przed złożeniem kaucji nie wolno bezwarunkowo rozpoczynać

interes. Kancja służy jako poręczenie na wypadek możliwych pretensyj co do odszkodowania. Kancja może być zwrócona dopiero w rok po zamknięciu zakładu, i tylko o tyle, o ile nie ciąży na niej jakiegokolwiek pretensje lub żądania osób trzecich.

Hugo Schenk ozy baron Rose. Zagadkę tę rozwiązała dyrekcja policji w następującej odezwie umieszczonej w gazecie urzędowej: Wiadomości powtarzane przez dzienniki, o awianiu się w r. 1882 Hugona Schenka pod imieniem Joachima Rosego po Galicji i dłuższym pobycie jego w tym czasie we Lwowie są bezpodstawne. Stwierdzono bowiem urzędownie, że Hugo Schenk przebył rok 1882 w więzieniu w Stein, zaś Joachim Rose bawił we Lwowie od lipca do grudnia 1882 roku, a osoby, które dobrze znały Joachima Rosego, między niemi funkcjonariusze tutejszej c. k. dyrekcji policji, potwierdziły, że fotografia Hugona Schenka nie ma podobieństwa do osoby, która tu bawiła pod imieniem Joachima Rosego.

Z Odessy. (Towarzystwo dobroczynności. — Teatr małopolski. — Sprzedaż kobiet do Carogrodu).

Towarzystwo dobroczynności przy odeskim rzymsko-katolickim kościele, dzięki energii pana Wołkowiec, prezesa Towarzystwa i zarządu, rozwija się dość pomyślnie. Z balu ostatniego wpłynęło do kasy Towarzystwa 1400 rubli a z przedstawienia, na którym grano: „Dwie blizny“, „Gałązkę heliotropu“ Asnyka i „Jestem zabójcą“ — 480 rubli. I zarząd i amatorowie-artysty z zadania swego wywiązali się wysmienicie.

Od miesiąca gości u nas małopolska dramatyczna trupa Starickiego. Trupa posiada kilka talentów wybitnych, jak panowie Kropiwnicki, Sadowski, Karyj, i pani Ziankowiecka, artystkę tak znakomitą, że nawet na scenach pierwszorzędnych mogłaby mieć ogromne powodzenie.

Sztuka dramatyczna u Rusinów — sądząc z trupy p. Starickiego — posiada wszelkie warunki rozwoju i łatwo mogłaby zająć stanowisko wybitne, gdyby nie stawały na przeszkodzie liczne trudności. Trupa małopolska obowiązana jest utrzymywać koniecznie i trupę rosyjską, co staje się dla niej balastem zbyt ciężkim. Repertuar jest niezmiernie ograniczony, ale nie dlatego, jakoby między inteligencją ruską nie było nawet wybitnych talentów, lecz dlatego głównie, że na wydrukowanie i pozwolenie wystawienia na scenie utworu małopolskiego, niezmiernie trudno uzyskać pozwolenie. Z kilkunastu dramatów i komedij p. Kropiwnickiego, zaledwie pozwolono na wydrukowanie kilku i to z licznymi opuszczeniami....

W zeszłym roku z 55 dzieł małopolskich rozmaitej treści główny zarząd cenzury pozwolił na wydrukowanie jednego tylko tłumaczenia z Goethego. Słowem — Małorusini doznają na każdym kroku prześladowania i szykan.

W Odesie sprawiła sensację korespondencja z Carogrodu o handlu kobietami, zamieszczona niedawno w *Nowoj Wremia*. Kilka lat temu w Odesie odbył się proces o wywożenie z Odesy i przez Odesę kobiet do haremów carogrodzkich. Między oskarżonymi figurował pewien żydek, który kilka, czy nawet kilkanaście razy żenił się w rozmaitych miejscach, i żony swe wywoził na sprzedaż do Carogrodu.

Proces ten w swoim czasie narobił wiele hałasu, gdyż wyjaśniał tajemnicze znikanie młodych dziewcząt, o czym niejednokrotnie pisały dzienniki miejscowe. -- W ostatnich latach wieści o handlu kobietami ustały. Korespondent jednakże „Nowoj Wremia“ twierdzi stanowczo, że i obecnie na każdym statku odpływającym z Odesy do Carogrodu wywożą 6 do 12 kobiet. W handlu pośredniczy pewien żyd, o czem wiadomo policji odeskiej.

(Dzien. Pozn.)

Cóż jeszcze dzisiaj mamy właściwie niemieckie? zapytuje jedno z pism niemieckich. Najlepszą komedią niemiecką jest francuska; najlepszą operą niemiecką jest opera włoska; najlepsze niemieckie rękawiczki są duńskie; najlepszym serem niemieckim jest ser holenderski; najlepsze kąpiele niemieckie są rosyjskie; najlepsze zapalki niemieckie są szwedzkie; najlepsze tytonie niemieckie są tureckie; najlepszymi niemieckimi maszynami do szycia są amerykańskie; najlepsze niemieckie sosy są holenderskie; najlepszymi niemieckimi kielbasami są polskie; najlepszymi niemieckimi świniami są węgierskie; najlepszą gorzką wódką niemiecką jest Spanischer Bitter; najlepsze niemieckie szkło jest weneckie lub czeskie, a najlepszymi Niemcami są filosemici i żydzi.

Sztuczna hodowla kuroząt w Warszawie została już otwartą przez pana Tytna Płotnickiego. Tłumy ciekawych przychodzą codziennie do zakładu podziwiać misternie zbudowane przyrządy wyręczające naturę. W sobotę nastąpiło ostateczne ustawienie aparatów i włożenie 600 jaj do wylągu.

Wszystkie aparaty mieszczą się w jednej sali, która też może służyć do hodowania 10 tysięcy kuroząt na raz. Okres lęgu trwa dni 21. Publiczność niezwykle się zainteresowała tem przedsięwzięciem i wiele osób projektuje już na własną rękę zakładać na prowincji sztuczną hodowlę ptactwa.

Epoka dynamitu. Wczorajsze telegramy przyniosły wiadomość o dwóch wybuchach dynamitowych w Londynie i Madrycie. W pierwszym mieście nastąpił gwałtowny wybuch w magazynie dworca kolejowego „Victoria“, przy czem oprócz szkód materialnych dwóch ludzi poniosło uszkodzenia, w Madrycie zaś eksplodowała bomba dynamitowa na balu w Sabadelle.

Papier listowy frankowany. W Stanach Zjednoczonych zaprowadzono ostatnimi czasy tak nazwany według wynalazcy „papier listowy Erlicha“. Jest to arkusik papieru tak jednak złożony, że tworzy on zarazem kopertę z wydrukowaną już marką pocztową, która równocześnie służy za pieczęć, zamykającą list. Te trzy części składowe listu, które dotychczas trzeba było osobno kupować, mianowicie: arkusz papieru, kopertę i markę ma się już teraz w jednym kawałku. Dla piszących listy wielka to niezawodnie wygoda. To też nowość tę powitalibyśmy z przyjemnością, gdyby ją i u nas zaprowadzono.

Turkos o wojnie w Tonkinie. *Figaro* ogłasza list Turkosa, biorącego udział w ekspedycji tonkińskiej, który w nieszczególnym przedstawia świetle położenie armji francuskiej. *Figaro* ręczy za autentyczność pomienionego listu, który datowanym jest z Saigon pod dniem 18 stycznia 1884 i brzmi, jak następuje: „Dowiedziałem się dzisiaj rano po wzięciu Sontay od oficera, że z naszego bataljonu, który liczył 600 ludzi, 411 częścią zginęło, częścią zostało rannych. Wiem bardzo wiele rzeczy, jakie tu zaszły, ale nie mogę ich pisać, gdyż wszystkie listy odsyłane bywają do ministerstwa. Sądję, że Bacinh będzie tak samo trudno wziąć jak Sontay, jeżeli nie trudniej może jeszcze. Wiadomości ogłaszane przez francuskie dzienniki są albo fałszywe, albo naciągane. Mogę was zapewnić że bijemy się z Chińczykami, dowodzonymi przez Europejczyków. Przy szturmie na Sontay na nasz plutonowy ogień odpowiedziano także ogniem plutonowym i słychać było komendę francuską. Z czterech kompanij ledwo jeden kapitan wyszedł cało. Wszystkim Chińczykom, których znaleziono, pouczano głowy. Gdy zostal rannym, wlokłem się na czworakach przez błoto i w ten sposób się uratowałem. Zawieziono mnie do Haiphong a następnie do Saigon“.

Niezwykła kara szkolna. W parlamencie angielskim przyszła temi dniami na porządek dzienny interpolacja jednego z posłów w sprawie nadużyć, jakich się dopuszczali nauczyciele szkoły miejskiej w Lochgoilhead (Szkocja). Nie karali oni mianowicie niesfornych uczniów chłostą, aresztem itp. lecz wlewali im siłą do ust rycynowy olejek, przy czem nie żałowali wcale swym pupilom tego smacznego lekarstwa.

Harpagon. Przed kilku dniami umarł w Hróden, w południowym Tyrolu, handlarz bydła nazwiskiem Maroder, którego uważano wprawdzie za człowieka dostatniego, nie przypuszczano jednak, aby był bogaczem. Maroder bowiem nie tylko prowadził życie bardzo skromne, ale skąpił sobie we wszystkim i najcięższe spełniał w domu roboty sam, aby tylko nie trzymać dużo służby. Zachorowawszy obojętnie w ostatnich czasach oddał do dyspozycji służącej kilka groszy na potrzeby domowe. Kiedy jednak wierna służąca kupiła za te pieniądze mięsa i ugotowała wyborny rosół dla chorego pana, ten ostatni zjadł go wprawdzie z wielkim apetytem, lecz zakazał jej na przyszłość podobnych wybryków, powiadając: „Posilił mnie ten rosół, to prawda; ale na takie rzeczy mnie nie stać“. I dalej żywił się tylko ziemniakami, aż umarł, a w skrzyni jego znaleziono 800.000. Znaczny ten majątek spada na dalekich krewnych skąpca mieszkających w Hiszpanji.

Piwnica w Reims należy do najidealniejszych, o jakich smakosz wina może zamarzyć. Odnacza się i imponuje już samą architektoniczną budową,

to prawdziwa katedra gotycka podziemna, zawierająca skarby ogromne w szampanie, który tutaj wystaje się, zanim go puszcza w wędrówkę światową. Korespondent *Timesa* opisuje dokładnie tę piwnicę i zalicza ją do cudów świata. W jednym oddziale, mającym pięć morgów obszaru znajdowało się, według objaśnień przewodnika dwa miliony butelek wina i trzy tysiące beczek nieściągniętego moszczu. Ciężkie i głębokie westchnienie wyrwało się z piersi Anglika na widok tego szklanego lasu, opatrzonego najlepszymi etykietami.

Losy tureckie. Przy odbytem dnia 1 lutego br. losowaniu główna wygrana w kwocie 300.000 franków padła na los 346.827; druga wygrana w kwocie 25.000 złr. na los 585.000; trzecia wygrana po 10.000 fr. na los 888.595 i 1.804.541; czwarta wygrana 2.000 fr. na losy 157.994, 356.739, 374.421, 1.210.634, 1.476.168 i 1.494.437; po 1.250 fr. na losy: 157.995, 173.319, 462.543, 984.196, 984.199, 1020551, 1.288.676, 1369675, 1.419.624, 1.419.625, 1.476.167, 1.856.886, po 1.000 fr. na losy 26.831, 26.835, 57.677, 57.678, 165.432, 173320, 212.132, 429.283, 456.189, 462.544, 472.664, 584.996, 774.204, 808.395, 888.593, 1.201.758, 1.210.633, 1.270.062, 1.288.680, 1.302.653, 1.330.147, 1.369.673, 1.391.307, 1.400.209, 1.419.623, 1.474.194, 1.804.542, 1.856.889.

TRZY PIOSENKI.

1.

Wczoraj.

I prosiłem i błagałem
Wszystko daremnie!
Gdy jej miłość mą wyznałem,
Śmiała się ze mnie.
Więc gdy miałem ją utracić,
Wyrzekłem hardo.
Że za wzgardę uniem płacić
Równą pogardą.
Lecz filutka moja pusta
Zgadła na razie,
Że kłamały sercu usta
W każdym wyrazie.
I za karę mej niecnoty
Rzekła mi z cicha:
„Niech pan jeszcze wśród tęsknoty
Przez rok usycha“.
Dziewczę! złagodź treść wyroku,
Miej zmiłowanie,
Bo tak uschnę, że po roku,
Nic nie zostanie.

2.

D z i ś.

Gdy pochwyć rączkę twoją
Tak śnieżno-białą,
Jakże chciałbym nazwać moją,
Tę rączkę małą!
Kiedy spojrzę w oczy twoje,
W ich blask uroczy
Ach! gdyby to były moje,
Te cudne oczy!
I tę główkę i tę postać,
Tyle ułudną,
Jakże rychło chciałbym dostać,
A dostać trudno!
Dłoń całuję, spojrzeń szukam,
Sciskam rączkę,
Lecz do duszy próżno pukam...
Dusza zamknięta.

3.

J u t r o.

Gniewna, dobra na przemiany...
Może z kolei
Zdołam zyskać pożądaną
Promyk nadziei.
Kto odgadnie?... wszak na świecie
Bywają cuda;
Poprobuję, może przecie
W końcu się uda.
A koszyczek, panie bracie?
Wianek grochowy?
A co poczniesz po twej stracie
W razie odmowy?

Co ja pocznę? niech pozwoli
Dłoń ucałować,
A nazajutrz, znów powoli
Zacznę szturmować.
I tak będę w każdym słowie,
O każdej dobie
Prosić, błagać, aż odpowie:
„Weźże mnie sobie“.

Władysław Noskowski.

GŁOSY PRASY.

Z wczorajszych dzienników lwowskich nie robiliśmy „Głosów prasy“, albowiem nie zawierały one nic własnego. Szpalty ich wypełniały obszerne sprawozdania z posiedzeń Banku rolniczego i Towarzystwa gospodarskiego.

Dzisiejsza *Nowa Reforma* nie nadeszła.

Czas omawia dziś przedłożenie rządowe w sprawie reformy ordynacji adwokackiej. Przedłożenie to uważa za jeden z najważniejszych wypadków tegorocznej sesji Rady państwa i podnosi jego zalety, ale również i wady jego wytyka. Zaletą projektu rządowego jest przedewszystkiem zdaniem jego to, że zmuszając kandydatów adwokackich do odbycia dwuletniej praktyki sądowej, nakazuje im odbywać ją zaraz po ukończeniu uniwersytetu, przed odbywaniem praktyki adwokackiej. Więc jakkolwiek *Czas* nie podziela zdania, iż adwokatowi przyda się na co dwuletnia praktyka sądowa, owszem jest mniemania, że jednoroczna a szczerą pracą w sądzie wystarczy zupełnie; jednakże rad jest z tego, że rząd, zdecydowawszy się powiększyć praktykę sądową, przepisał termin w której się ona ma odbywać.

„Dotychczas — pisze *Czas* — znaczna część młodych prawników, mijając się częstokroć ze swem powołaniem, a zachęcona jedynie tem, iż po skończeniu studjów można było zaraz otrzymać honorarium, cisnęła się do biur adwokackich. Po odbyciu praktyki adwokackiej, spędziło się jako tako jeden rok pracy sądowej, a po roku grono adwokatów zwiększało się świeżemi zastępami. Do stanu adwokackiego przekradło się w ten sposób wielu, którzy później z losu swego nie byli zadowoleni, a którzy w innych zawodach mogliby siły swe z korzyścią dla społeczeństwa zużytkować. Otóż nowa ustawa zapobiegnie bez wątpienia przynajmniej w części złemu. Dwuletni obowiązek bezpłatnej pracy sądowej, poprzedzającej praktykę adwokacką, powstrzyma może zbyt ni napływ młodzieży prawniczej do zawodu adwokackiego, popełnie znaczną część jej do administracji i urzędów autonomicznych, a w ten sposób zapobiegnie zbytecznej na jednym polu konkurencji, — gdzie już dziś poczyną zagrażać widmo przesilenia“.

Za to wadą nowej ordynacji jest to, że postanawia ona, iż ci kandydaci, którzy przed wejściem jej w życie nie odbyli praktyki sądowej, będą teraz zmuszeni odbyć ją dwuletnią, jakkolwiek znowu ci kandydaci, którzy odbyli jednoroczną praktykę sądową, nie będą zmuszeni do jej uzupełnienia. A ponieważ i ci i tamci mają jedne prawa, równocześnie skończyli uniwersytet i różnią się między sobą w tem tylko, że pierwsi udali się naprzód do kancelarii adwokackiej, a praktykę sądową odłożyli na koniec; drudzy zaś praktykę sądową odbyli zaraz, aby już potem oddać się z całą swobodą adwokackiej pracy.

Nadto wadą nowej ordynacji jest to, że postanawia, iż Wydział Izby adwokackiej ma prawo odmówić wpisu na listę adwokatów temu kandydatowi, do którego nie ma zaufania.

„Cel tego przepisu — pisze *Czas* — jest wprawdzie jasny i zdrowy: ma on zapobiedz wciskaniu się w koło adwokatów indywiduów podejrzaney konduty, którzy obniżają moralne znaczenie stanowiska adwokatów, należałoby go jednak ściślej określić, gdyż „brak zaufania“ ma bardzo obszerne granice i może być niebezpieczną przeciw kandydatom adwokackim bronią, otwierając szerokie pole działania osobistym względem nich uprzedzeniom i bezpodstawnej antypatii. Przedłożenie to zastrzeżę wprawdzie takim kandydatom drogę rekursu do najwyższego Trybunału państwa, ale droga to dłu-

ga, a rezultat nie bardzo pewny. Tymczasem zaś młody kandydat adwokacki, który nie miał szczęścia pozyskać zaufania Izby, obarczony częstokroć rodziną, doznać może znacznych strat materialnych, a moralna wartość jego aż do ostatecznego wyjaśnienia sprawy pozostanie w opinii publicznej w zawieszeniu“.

Wytknąwszy te dwa błędy, uważa *Czas* projekt reformy ordynacji adwokackiej za bardzo dobry i pożyteczny.

Gazeta Krakowska zastanawia się nad reformą podatku gorzelnianego i opisawszy obszernie na czem polega, oświadcza, że zgadza się zupełnie z propozycją *Czasu* to jest: 1) Przyjąć nowelę rządową, jako konieczną a najmniejsze złe, i 2) starać się aby Koło polskie przeformowało poprawkę rozszerzającą granicę gorzelnicy po nad 45 hektolitrów zacieru. Polemizuje tylko z twierdzeniem *Czasu*, że „producent opłacając bezpośrednio dzisiejszy podatek konsumpcyjny od wódki, nie ma sposobu przerzucenia tego ciężaru na konsumenta“. Zdanie to uważa *Gazeta Krakowska* za mylne i pisze:

„Pytamy, któż ostatecznie dźwiga całe brzemie wszystkich podatków, jeżeli nie ów... ostatni, który nie ma już *regresu* do nikogo? Wszakże dzisiejszy producent alkoholu nie opłaca tych krociowych akcyz z czystej szczerzej przyjaźni do konsumentów, po największej części... wstrętnych pijaków: zarówno jak pp. właściciele wielkich kamienic na liczne, w nich wynajmowane po bardzo wysokich cenach pomieszkania, opłacają wysokie podatki, lecz bynajmniej ani z filantropji ogólnej, ani ze szczegółowego rozmiłowania się do lokatorów, przeciwnie, właściciele są tylko pośrednikami między rządem, a lokatorami. Podobnie przy alkoholu producent pośrednikiem, a płaci właściwie konsument“.

Gazeta Narodowa omawia dziś sprawę przywileju kolei Północnej i polemizuje w tej mierze z *Czasem*, ale nie stawiając argumenta przeciw argumentom, lecz swoją tezę przeciw wnioskowi dziennika krakowskiego. *Czas* wykazał w poważnym artykule i najlepszym, jaki pojawił się w tej sprawie w dziennikach polskich, że rząd jest bezsilnym w obec Towarzystwa kolei Północnej, bo ono ma faktyczny monopol. Gdyby więc nie przedłużył przywileju, ustąpiłby pewnego dnia komunikacja z Wiedniem. A można sobie snadno wyobrazić, co za olbrzymie straty poniósłby handel i przemysł, gdyby ta wielka arterja ruchu, jaką jest kolej Północna, zamknięta została. Więc, twierdził *Czas*, praktycznie jest domagać się obniżenia taryf i innych ulg, bo to rząd może wytargować, niż żądać od niego tego, czego on absolutnie spełnić nie może.

Czy słusznym jest argument *Czasu* — nie wiemy, ale to wiemy, że nikt go dotąd w prasie polskiej nie obalił, nikt nawet go nie dotykał. Każde z pism, żądających upaństwowienia kolei, ograniczało się do tego, że zarzucało *Czasowi*, iż jest przeciw woli kraju za przedłużeniem przywileju i na poparcie owej woli kraju wykazywało, jak nas ta kolej eksploatuje i jakie zyski ciągną z nas wszelkie Rotszyldy. Temu nikt nie przeczy i każdego to niezawodnie boli. Ale tu nie idzie o to, czy kolej północna eksploatuje kraj, tylko o to, czy jest środek uwolnienia się od jej eksploatacji bez uciekania się do lekarstwa tak drastycznego, jak przerwa w komunikacji na głównej arterji kolejowej.

Artykuł zaś *Gazety Narodowej* powtarza to samo po raz niewiedząc który, że kolej ta nas wyzyskuje i że w interesie naszym jest jej upaństwowienie. *Czasowi* zaś lekkomyślnie i z najgorszą wiarą zarzuca, zapewne dla tromtadratecznej pieprzności, iż idąc po myśli delegacyjnych „Länderbankowiczów“ stanął w towarzystwie tych pism wiedeńskich, które „umilkły pod wpływem argumentów czerpanych z okragłego miljona“ przeznaczonego przez Rotszylda na przekupienie prasy. Oby tylko ten Rotszyld do Lwowa nie zaglądał!

Polemizuje dziś jeszcze *Gazeta Narodowa* z *Dziennikiem Polskim* co do jego artykułu o reformie podatku gorzelnianego, artykułu najlepszego jaki w tej materji pojawił się w prasie polskiej, ale polemikę w ten sam sposób prowadzi, że nie obala argumentów, tylko podsuwa podejrzenie, że artykuł był przysłany z Wiednia. Może także od Länderbankowiczów i Rotszylda?

Dziennik Polski omawia przedłożony przez rząd projekt zmiany ustawy o adwokaturze i wykazawszy, że tendencją rządu jest oczyścić stan adwokacki przez zmniejszenie liczby adwokatów, podnosi, że w Galicji jest właśnie ich za mało.

„Pominąwszy bowiem Lwów — pisze *Dziennik* — gdzie liczba adwokatów jest dość znaczna, nie napotykamy w innych miastach naszego kraju zbyt wielkiej ich liczby, ale przeciwnie w wielu miejscowościach, które są siedzibą sądów powiatowych, daje się uczuwać brak adwokatów. Gdyby brak ten nie łączył się z żadnym innym smutnym objawem, możnaby nas pomówić o popieranie manji procesowania się u ludu. Ale fakta loquuntur, że nie adwokaci, ale brak adwokatów na prowincji powoduje pieniaćwo między ludem, gdyż przyczynia się do rozwielenienia pisarzy pokątnych, którzy nie posiadając znajomości prawa, najniegodziwiej lud wyzyskują, a w wielu okolicach przyczyniają się do utrwalenia niesnasek między dworem a gminą. Znajdą się niewątpliwie tacy, którzy przyznając nam słuszność co do zdania opisarzów pokątnych, mimo to będą twierdzić, że bez adwokatów obejdzie się na prowincji. Twierdzenia takie zbyt jednostronne, dowodzą jednak tylko niezajomości stosunków naszego kraju. Włościanie nie stoją w Galicji jeszcze na tym punkcie oświaty, aby mogli w wielu ważnych i mniej ważnych sprawach obejść się bez doradcy. Nie będzie tym doradcą adwokat, to musi nim zostać pisarz pokątny“.

Pragnie więc *Dziennik*, aby ustawa przyznawała pewne przywileje adwokatom osiadającym na prowincji, na przykład, wymagała od nich krótszego okresu praktyki.

Gazeta Lwowska omawia dziś w obszernym artykule sprawę reformy podatku gorzelnianego. Za nadto jest to poważny artykuł, pracowicie i sumiennie napisany, aby go w krótkości streścić. Zdamy więc z niego jutro sprawę.

Przegląd polityczny

Austro-Węgry. W wewnętrznych sprawach przedlitawskich zacisze. Obrady parlamentarne zawieszono do piątku, ażeby dać czas komisjom przygotować materiał ustawodawczy. Rozprawa budżetowa rozpocząć się ma dopiero 7 marca. Rada państwa obradować ma tylko do Wielkonocey.

Na miejsce Garaszana, powołanego na prezesa gabinetu, posłem serbskim w Wiedniu zostanie Bogicewicz.

W Pradze ukonstytuowało się pod przewodnictwem Dra Salomona Zaluda stowarzyszenie izraelskie „Or Tomid“ (Wieczne światło), które zamierza otworzyć w stolicy Czech synagogę, w której nabożeństwo odprawiane będzie w języku czeskim.

Rosja. Rosja rozszerzy znów swe zdobycze w Azji średniej. *Nowoje Wremia* otrzymuje wiadomość z Taszkentu, że niektóre plemiona, zaludniające pas neutralny między posiadłościami rosyjskimi i afgańskimi, zwracają się do Rosji z prośbą przyjęcia ich pod opiekę. Życzenie to motywują petenci, że Afgańczycy posuwają coraz dalej naprzód swe zdobycze i zajęli już pograniczne prowincje neutralne Szugnan i Nachan. Zajęcie tych prowincyj dokonaniem zostało jeszcze zeszłego lata. Terytorjalne nabytki Afganistanu zyskują tem większe znaczenie z tego powodu, że jak wiadomo po za murem afgańskim Abdurachmanem stoi Anglja. Afgańczycy posuwają się ku górcom Ałtajskim, pozostającym nominalnie tylko pod władzą Rosji. Ałtaj jest krajem górzystym i mało dostępnym, mógłby więc być dogodnym gniazdem dla wojennych wycieczek i napadów na sąsiednią przynajmniej ludność Ferganu, uznającą władzę rosyjską. Afgańczycy zresztą dalej podobno jeszcze swemi zamiarami sięgają. *Now. Wr.* donosi, iż obiegają wieści, że wysłańcy emira Afganistanu robią pomiary rzeki Amu-Darii i rekonoskują granice Buchary. Wszystko to ma być oczywiście robione przy pomocy Anglików, którzy nie zasypiają gruszek w popiele, podczas gdy Rosja zajmuje Merwy itp. prowincje. *Dziennik petersburski* ra-

Ciągnienie
już
1 M a r c a

Losy

G ł ó w n a
wygrana
złr. 50.000

czerwonego krzyża

Najlepszy
i najtańszy
Los

węgierskie

Rocznie
trzy
ciągnienia

Sprzedają po kursie dziennym, także

k w i t y p o b o r o w e

na pięć tych losów

19 miesięcznych ratach po tylko złr. 2

przy wygraniu prawie natychmiastowym

August Schellenberg

**Dom bankowy i Kantor wymiany
we Lwowie.**

(110)

Upraszam o jak najrychlejsze zamówienie, gdyż zapas kwitów poborowych wnet będzie wyczerpany.

Ważne dzieło administracyjne

Zbiór ustaw administracyjnych

J. R. K A S P A R K A

emerytowanego c. k. starosty.

Skład główny w księgarni **H. ALTENBERGA**

(przedejm Richtera) we Lwowie.

Dzieło to brakujące od kilku lat i skwapliwie poszukiwane, znajduje się w druku w wydaniu pomnożonym i uzupełnionem i obejmować będzie w 180 arkuszach oprócz ustaw i przepisów administracyjnych obecnie obowiązujących, także wyciągi z orzeczeń trybunału administracyjnego, ogłoszonych w dziele c. k. rady dworu br. Budwińskiego od r. 1886 do 1894, niemniej ustawy i rozporządzenia dotyczące się różnych spraw wyznania katolickiego, akatolickiego i izraelickiego jako część osobną; na koniec chronologiczny rejestr wszystkich w dziele zawartych ustaw i rozporządzeń z oznaczeniem liczby, na której się w dziele znajdują.

Dzieło wyjdzie w 15. zeszytach 12 arkuszowych, co 3 — 4 tygodni zeszty.

Cena prenumeracyjna na całe dzieło złr. 15. — może też być spłacana zeszytami po 1 złr. — Zeszyt 1. wyjdzie w miesiącu Marcu b. r. — przy odbiorze zeszytu 1. Prenumeratorowie winni złożyć należność za zeszyt 1. i ostatni t. j. złr. 2.

Prenumerata po cenie powyższej przyjmuje się do końca Marca 1884.

Od 1. Kwietnia następuje cena sklepowa t. j. za dzieło kompletne złr. 18 — czyli zeszyt po 1 złr. 20 ct. zatem przy odbiorze zeszytu 1. z przeplatą za ostatni złr. 2 40 ct.

Zamówienia z prowincji przekazem pocztowym ekspedjuje niżej podpisana księgarnia pocztą zeszytami; do takich zamówień należy dołączyć na porto i recepis 15 ct. od zeszytu.

Prenumeratę przyjmuje księgarnia **H. ALTENBERGA** we Lwowie, jako skład główny, tudzież Autor we Lwowie i wszystkie znaczniejsze księgarnie w Galicji. (105)

Pudr książęcy

biały różowy i żółtawy.

Znakomite powodzenie i wziętość tego pudru jest najlepszym dowodem jego nieporównanej dobroci. — Pudr książęcy na wszystkich wystawach odnosił palmę pierwszeństwa, a liczne medale zasługi jakimi został wyszczególniony najlepiej go zalecają. — Pudr książęcy nie zawiera żadnych metalicznych przymieszek, jestto najczystsza i najdelikatniejsza mączka roślinna, przyjemnie przylega do twarzy, nadaje piękną naturalną białkość i jest nieocenionym środkiem do higienicznego upiększania twarzy.

Pudełko małe pudru białego 60 ct., całe 1 zł., z łabędzikiem 1-50 ct.

Różowy i żółty, mniejsze 70 ct. większe 1-20 ct. z łabędzikiem 1-60 ct.

WODA FIJOŁKOWA.

Usuwa z twarzy pryszcze, liszaje, trądziki, pierzchnienie i łuszczenie skóry, wygładza zmarszczki, pory i dołki ospowe.

Twarz odświeża, wybiela i wydelikaca do tego stopnia, że jako środek toaletowo-hygieniczny został odszczególniony medalem zasługi na wystawie przyrodniczo-lekarskiej w Krakowie.

— Cena 1 złr. w. a. —

MYDŁO KOSMETYCZNE.

Odznacza się nadzwyczajną delikatnością i nader przyjemnym zapachem, łagodnie wpływa na naskórek, zapobiega pierzchnieniu rąk i bardzo dokładnie oczyszcza skórę. Usuwa piegi i żółto-brunatne plamy z twarzy. — Cena 60 ct.

Nabyć można we Lwowie w fabryce perfum

J. IHNATOWICZA

przy ul. Kopernika Nr. 3, w Filji przy ul. Halickiej róg Wałowej, naprzeciw sklepu pana Bałtabana. w Krakowie w Filji w Sukiennicach Nr. 20 i we wszystkich renomowanych sklepach i aptekach. (41)

OSŁABIENIA.

Pollucye, impotencyę, osłabienie męskie (skutki samogwałtu) choroby nerwowe wszelkiego rodzaju, drżenia rąk i nóg niedokrewność, cierpienia mleczu pancerzowego, jak i wszelkie następstwa tych chorób, mogą być wyleczone tak u starych jak młodych, pod gwarancją, przez sławnego na cały świat **Nadlekarza półkowego Dr. Müllera**

Preparaty Mirakulo. — Cena 3 zł. 10 ct., pocztą 25 ct. więcej.

Wstrzykiwania Miraculo i kapsułki nadlekarza półkowego Dr. Müllera leczą całkiem bezpiecznie i bez bólu każdy upływ cewki moczowej, rzerzączkę (biały upływ) w kilku dniach, a także i zastarzałe, gruntownie i bez złych skutków.

Skutek ręczy się.

Skład główny tylko w aptece **św. Jerzego Maxa Schneid** Wiedeń 5 Wimmergasse 33, dokąd wszelkie pisemne zamówienia nadsyłać należy.

Składy we Lwowie u **aptekarza Piotra Mikolascha**; w Krakowie u **aptekarza Frydryka Stockmara.** (61)

Fortepiany i Pianina

zupełnie nowe i z najlepszych fabryk,

są do sprzedania znacznie po niżej cen fabrycznych.

Miedzy rzeczonymi instrumentami znajduje się

arcydoskonały fortepian koncertowy z słynnej fabryki **Hoeilling & Spangenberg** w Berlinie.

Oglądać je można w godzinach urzędowych w **galicyjskim Zakładzie Zastawniczym i Kredytowym, w gmachu teatralnym we Lwowie.** (84)

